

Wymagania edukacyjne

Klasa 6

Wymagania obejmują zakres ocen 2-6, nie uwzględniając oceny 1 (nieodstatecznej) – uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę nieodstateczną.

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
DZIAŁ 1. TKANKI ZWIERZĘCE. PARZYDEŁKOWCE, PŁAZIŃCE I NICIENIE					
DZIAŁ 1. TKANKI ZWIERZĘCE. PARZYDEŁKOWCE PŁAZIŃCE NICIENIE	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zwierząt żyjących w różnych środowiskach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia charakterystyczne cechy zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne grupy bezkręgowców i kręgowców 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze cechy bezkręgowców i kręgowców • określa tryb życia wybranych przedstawicieli zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek symetrii ciała z trybem życia zwierząt
	<ul style="list-style-type: none"> • określa, co to jest tkanka • klasyfikuje tkanki zwierzęce • określa funkcje tkanki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia budowę tkanki nabłonkowej i łącznej • dokonuje obserwacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w budowie tkanki nabłonkowej i tkanek łącznych cechy adaptacyjne do pełnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tkankę nabłonkową, chrzęstną, kostną i krew 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje tkankę nabłonkową i łączną pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach

AUTORZY: Jastrzębska Ewa, Kłos Ewa, Kofta Wawrzyniec, Pyłka-Gutowska Ewa

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	nabłonkowej i łącznej	mikroskopowej tkanki nabłonkowej lub łącznej	określonych funkcji		zwierzęcych
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje tkanki mięśniowej i podaje ich funkcje określa rolę tkanki nerwowej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia budowę neuronu dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki mięśniowej lub nerwowej 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy tkanki mięśniowej z funkcją wskazuje cechy adaptacyjne w budowie tkanki nerwowej do pełnionych funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tkanki mięśniowe i tkankę nerwową 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje tkankę mięśniową i nerwową pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia środowiska i tryb życia parzydełkowców wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do parzydełkowców 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia znaczenie parzydełkowców w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę i tryb życia polipa i meduzy identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela parzydełkowców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> określa sposoby rozmnażania się polipa oraz meduzy 	<ul style="list-style-type: none"> krótko charakteryzuje stułbiopławy, krążkopławy i koralowce
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia środowiska i tryb życia płazińców 	<ul style="list-style-type: none"> określa sposoby zarażenia się tasiemcem 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje przystosowania tasiemca uzbrojonego i 	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowo stosuje określenia: żywiciel 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę, środowisko oraz tryb życia

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do płazińców 	uzbrojonym i nieuzbrojonym oraz zasady profilaktyki <ul style="list-style-type: none"> przedstawia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka 	nieuzbrojonego do pasożytniczego trybu życia <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela płazińców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt 	ostateczny, żywiciel pośredni, larwa	płazińców i parzydełkowców
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia środowiska i tryb życia nicieni wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do nicieni 	<ul style="list-style-type: none"> określa sposoby zarażenia się glistą, owsikiem i włosiem oraz zasady profilaktyki przedstawia znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela nicieni na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsce bytowania nicieni pasożytniczych (glista, owsik, włosień) w organizmie człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę, środowisko i tryb życia nicieni i płazińców
DZIAŁ 2. PIERŚCIENICE, STAWONOGI, MIĘCZAKI					
DZIAŁ 2. PIERŚCIENICE. STAWONOGI.	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia środowiska i tryb życia pierścienic określa znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> podaje główne cechy budowy zewnętrznej pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnorodność w typie pierścienice mimo podobieństw w budowie 	<ul style="list-style-type: none"> określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie 	<ul style="list-style-type: none"> planuje doświadczenie, w którym można udowodnić wpływ dżdżownic na

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
MIĘCZAKI	pierścienic w przyrodzie i dla człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • podaje różnice w budowie zewnętrznej dżdżownicy, pijawki i nereidy 	zewnętrznej <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela pierścienic na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	pierścienic a środowiskiem i trybem życia	mieszanie gleby
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia stawonogów • określa znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej stawonogów • wskazuje cechy umożliwiające skorupiakom opanowanie środowiska wodnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej skorupiaków • rozpoznaje stawonoga na podstawie cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe skorupiaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela skorupiaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie skorupiaków ze środowiskiem i trybem życia
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia owadów • określa znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka (owady pożyteczne i owady) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy umożliwiające owadom opanowanie środowiska lądowego oraz aktywny lot 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy aparatów gębowych oraz odnoży owadów w odniesieniu do trybu życia i rodzaju pobieranego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe owadów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • porównuje dwa typy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności życiowe owadów i skorupiaków

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	szkodniki)		pokarmu • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela owadów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej	rozwoju złożonego – z przeobrażeniem zupełnym i niezupełnym	
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowisko i tryb życia pajęczaków • określa znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wspólne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej pajęczaków • przedstawia zdolność większości pajęczaków do wysnuwania nici i określa zastosowania tych nici 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe pajęczaków z uwzględnieniem odżywiania się, oddychania, rozmnażania się. • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela pajęczaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności życiowe pajęczaków, owadów i skorupiaków
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnorodność środowisk zamieszkiwanych przez mięczaki • określa tryb życia 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej mięczaków • przedstawia wspólne cechy budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ślimaków na podstawie zaobserwowanych cech 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe ślimaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej ślimaków, uwzględnia kształt nogi oraz obecność muszli

AUTORZY: Jastrzębska Ewa, Kłos Ewa, Kofta Wawrzyniec, Pyłka-Gutowska Ewa

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	ślimaków <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie ślimaków w przyrodzie i dla człowieka 	ślimaków <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy umożliwiające mięczakom opanowanie środowiska wodnego 	budowy zewnętrznej		
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowisko i tryb życia małży i głowonogów • określa znaczenie małży i głowonogów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia budowę zewnętrzną małży i głowonogów • wymienia cechy budowy zewnętrznej umożliwiające małżom i głowonogom przystosowanie do życia w środowisku wodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy głowonogów, uwzględnia liczbę ramion • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela małży lub głowonogów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe małży i głowonogów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe małży, głowonogów oraz ślimaków • wymienia cechy ułatwiające głowonogom aktywne polowanie
DZIAŁ 3 RYBY, PŁAZY, GADY					

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
DZIAŁ 3 RYBY, PŁAZY, GADY.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia gromady zwierząt zaliczanych do kręgowców określa środowisko życia ryb opisuje budowę zewnętrzną ryby 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia charakterystyczne cechy kręgowców podaje przykłady ryb kostnoszkieletowych i chrzęstnoszkieletowych oraz wskazuje różnicę w ich budowie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest zmiennocieplność i określa ryby jako zwierzęta zmiennocieplne przedstawia wspólne cechy ryb 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przynależność ryb do kręgowców wskazuje przystosowania ryb pod względem budowy i czynności życiowych do życia w wodzie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcjonowanie pęcherza pławnego i skrzel
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ryb opisuje znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady gatunków ryb chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność ryb 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność budowy zewnętrznej ryb związanej z trybem życia 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między jajorodnością a jajożyworodnością wykazuje na wybranych przykładach różnorodność i jedność ryb w obrębie gromady
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska życia płazów opisuje budowę zewnętrzną i tryb życia 	<ul style="list-style-type: none"> określa płazy jako zwierzęta zmiennocieplne podaje przykłady płazów ogoniastych i 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wspólne cechy płazów 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy i czynności życiowych płazów ze środowiskiem 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania płazów

AUTORZY: Jastrzębska Ewa, Kłos Ewa, Kofta Wawrzyniec, Pyłka-Gutowska Ewa

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	płazów	bezogonowych		wodno-ładowym	
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposób rozmnażania się płazów • opisuje znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady gatunków płazów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje etapy rozwoju płazów na przykładzie żaby • podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność płazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje na wybranych przykładach różnorodność płazów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną i tryb życia kijanki oraz postaci dorosłej żaby
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środowiska życia gadów • określa gady jako zwierzęta zmiennocieplne 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę gadów na przykładzie jaszczurki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wspólne cechy gadów • wskazuje przystosowania gadów pod względem budowy i czynności życiowych do życia na lądzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ zmienności temperatury na zasięg występowania gadów • wymienia narządy zmysłów gadów i określa ich znaczenie w życiu na lądzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek budowy i czynności życiowych gadów z życiem na lądzie

AUTORZY: Jastrzębska Ewa, Kłos Ewa, Kofta Wawrzyniec, Pyłka-Gutowska Ewa

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposób rozmnażania się i rozwoju gadów • opisuje znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • określa gady jako owodniowce • wyjaśnia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka • podaje przykłady gatunków gadów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność gadów 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje funkcje poszczególnych błon płodowych w rozwoju gadów • wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność gadów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że wytworzenie błon płodowych uniezależnia rozwój gadów od środowiska wodnego
DZIAŁ 4. PTAKI I SSAKI					
DZIAŁ 4. PTAKI I SSAKI.	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność środowisk życia ptaków • wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do ptaków • rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela ptaków na podstawie obecności charakterystycznych cech tej grupy zwierząt • opisuje budowę i rolę pióra konturowego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przystosowania ptaków do lotu • porównuje pióro konturowe z puchowym pod względem budowy i funkcji • przedstawia charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ptaki różnych rejonów kuli ziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek budowy ptaka z przystosowaniem do lotu

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	przedstawiciele ptaków wśród innych zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> określa, co to jest stałocieplność 	ptaków		
	<ul style="list-style-type: none"> określa typ zapłodnienia i formę rozrodu ptaków odróżnia gniazdowniki od zagniazdowników 	<ul style="list-style-type: none"> określa, na czym polega jajorodność rozpoznaje elementy budowy jaja podaje przykłady zachowań ptaków w okresie godowym 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę elementów budowy jaja w rozwoju zarodka 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego ptaki zaliczmy do owodniowców 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę błon płodowych w rozwoju ptaków
	<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie ptaków w środowisku i dla człowieka rozpoznaje pospolite ptaki w najbliższej okolicy określa różnorodność ptaków pod względem rozmiarów i upierzenia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady ptaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony rozpoznaje pospolite ptaki żyjące w Polsce przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między budową dzioba a rodzajem pobieranego pokarmu przyporządkowuje ptaki do grzebieniowych, bezgrzebieniowych i pingwinów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przystosowania ptaków w budowie zewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na wybranych przez siebie przykładach, różnorodność i jedność ptaków w obrębie gromady

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnorodność środowisk życia ssaków wymienia cechy w budowie zewnętrznej umożliwiające zakwalifikowanie organizmu do ssaków rozpoznaje przedstawicieli ssaków wśród innych grup zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ssaków na podstawie obecności charakterystycznych cech wyróżnia różne rodzaje zębów ssaków i określa ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie skóry i jej wytworów w życiu ssaka przedstawia charakterystyczne cechy ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ssaki różnych rejonów kuli ziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przystosowania ssaka w budowie do środowiska lądowego
	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to znaczy, że ssaki są żyworodne podaje przykłady ssaków łożyskowych, torbaczy i stekowców 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia ssaki łożyskowe od stekowców i torbaczy 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ssaków łożyskowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę łożyska w rozwoju zarodkowym ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje rozwój zarodkowy ssaków łożyskowych, stekowców i torbaczy
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia znaczenie ssaków w środowisku oraz dla człowieka rozpoznaje pospolite ssaki z najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady gatunków ssaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony rozpoznaje pospolite ssaki żyjące w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy uzębienia ssaków ze sposobem odżywiania się i trybem życia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przystosowania ssaków w budowie zewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność i jedność ssaków w obrębie gromady

AUTORZY: Jastrzębska Ewa, Kłos Ewa, Kofta Wawrzyniec, Pyłka-Gutowska Ewa

DZIAŁ	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:		WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ssaków 			
	•				